

AMK-rahoitusmallityöpaja 26.8. – ammattikorkeakoulujen keskustelutilaisuus - yhteenveto

Yleistä

Keskusteluissa huomautettiin, että koelaskelmissa tulee huomioida se, ettei toimintaedellytyksiä menetetä ja on tarpeen arvioida siirtymäkauden tarvetta, mikäli muutokset osoittautuvat suuriksi amk-kohtaisessa rahoituksessa.

Kunkin mittarin osalta toivottiin raporttiin tarkennettavan sitä, mikä on kunkin mittari koulutus ja TKI-poliittinen tausta ja miksi ko. mittari nähdään tärkeänä.

Esitettiin, että digitalisaatio ei näy suoraan mallissa ja sitä asiaa olisi hyvä pohtia esim. verkkokurssien yms. tarjonnan osalta.

Tiedonkeruun ohjeistus nähtiin erittäin tärkeässä roolissa. Joiltain osin ammattikorkeakoulut ovat ilmoittaneet edelleen tietoja eri tavoin.

Koulutus

Koulutuksen kokonaisuuden osalta muutoksia pidettiin pääosin oikean suuntaisina. Rahoitustekijöiden muutosten osalta esitettiin mm., että tutkintojen osuus on nyt oikeammassa suhteessa kuin aiemmin, toisaalta esitettiin myös, että strategiarahoituksen osuutta olisi voinut tutkintojen sijaan siirtää enemmän pois 55 op suorittaneista.

Keskusteltiin osuuden muutoksesta koulutus- ja strategiarahoituksen osuuden välillä. Osa keskustelijoista katsoi, että 6 % osuuden siirto koulutuksen laskennallisesti lasketuista koulutuksen mittareista strategisen rahoituksen suuntaan on varsin suuri ja heikentää mallin läpinäkyvyyttä. Todettiin, että strategiarahoituksen määräytymisperusteet tulee saada mahdollisimman läpinäkyviksi.

Suoritettut ammattikorkeakoulututkinnot

Tutkintojen osalta keskusteltiin alakohtaisten kertoimien poistamisesta ja alakohtaisen tekijän siirrosta osaksi strategista rahoitusta. Alakohtaisten kertoimien poistamisesta esitettiin runsaasti eri näkökulmia. Alakohtaisuuden poistamista kritisoitiin mutta myös kannatettiin. Lisäksi esitettiin, että osan aloja välillä oleva hyvin pienten heittojen poistaminen on tarkoituksenmukaista, mutta katsottiin, että valittavien alojen pitäisi olla yhteismillisin perustein valittuja ja että esitetystä listasta puuttuu useita aloja. Esitettiin, että alakohtaisuudessa olisi huomioitava aloista sote-alan ja tekniikan alan kalliita koulutuksia ja yksittäisistä koulutuksista mainittiin mm. ensihoitajat. Alakohtaisuuden poistamisen pelättiin myös johtavan siihen, että edullisempia tutkintoja painotettaisiin.

Tutkintoleikkurien asettamista pääosin kannatettiin. Näiden osalta kuitenkin huomioitiin, että on välttämätöntä ottaa tavoitteenasettelussa huomioon aloituspaikkaleikkaukset, huomioida se, että osa amk:ista on ylitäyttänyt paikkoja sekä ottaa huomioon ennakoitien tulokset. Tavoiteleikkuriin liittyen esitettiin, että siinä voisi olla joku, esim. 10 % jousto.

Keskusteltiin koulutusviennistä ja siitä sisältyvätkö maksullisena koulutuksena toteutettavat tutkinnot rahoitusmallin rahoitustekijään sekä miten ne huomioidaan tutkintoleikkureissa. Esitettiin monia kantoja,

joista osassa todettiin, että maksulliseen koulutukseen tulee tulla valtionrahoituksen kautta tukea ja toisaalta esitettiin myös näkemys, että maksulliset koulutukset voisi eritellä kokonaan pois muusta tutkintorahoituksesta ja tavoitteenasettelusta. Leikkurin osalta esitettiin, että jos sisältyvät rahoituslaskentaan mutta ei huomioida leikkurin ylittävänä, voi muodostua tilanteita, joissa maksullisen koulutuksen kannustavuus mallin kautta ei toteudu ja toisaalta koulutus voi tällöin rajoittaa kotimaisten tutkintokoulutuksen saatavuutta.

Esitettiin myös ISCED-ryhmittelyn osalta, että onko osa tutkintonimikkeistä kahdessa luokassa. Esim. tradenomit jakautuvat nyt kahdelle alueelle (esim. tietojenkäsittely ja liiketalous) ja että näiden pitäisi olla yhdessä ryhmässä.

Lisäksi esitettiin, että kaksoistutkintojen rooli tutkintokertymässä tulee kirjata selvästi esiin raporttiin.

55 opintopistettä suorittaneiden osuus

Laskennan muutosta pääosin kannatettiin keskustelussa ja sen katsottiin ratkaisevat huomattavan osan tähän kriteeriin liittyneistä ongelmista. Keskusteltiin lisäksi siitä, miten yli 55 suorittavien siirtyminen seuraaville vuosille tulisi ratkaista. Kannatettiin sitä vaihtoehtoa, että ei huomioida tässä miinuksena seuraaville vuosille alle 55 suorituksia, joka voisi johtaa siihen, että osasta opiskelijoista ei voisi koskaan myöhempinä vuosina saada 55 op osalta rahoitusta, mikäli nämä suorittavat esim. ensimmäisenä vuonna hyvin vähän opintoja. Siirtymää useammalle kuin seuraavalle vuodelle esitettiin myös.

Lisäksi esitettiin vaihtoehtoina mittarille, että tämän sijaan voitaisiin huomioida normiajassa valmistuneet tai vertailtaisiin rahoitustekijänä suoraan kaikkia suoritettuja opintopisteitä.

Työllistyminen

Keskusteltiin työttömyyden osuudesta mallissa ja osa keskustelijoista esitti, että osuus voisi olla esitettyä korkeampikin. Todettiin samalla kuitenkin keskustelussa mittarin rajoitteet kuten työllistymisen alueellinen vaihtelu ja työllistymisen voimakas riippuvuus alueen talouskehityksestä sekä ammattikorkeakoulun alavalikoimasta, joka päätetään toimiluvissa.

Keskusteltiin yrittäjyyden tukemisesta ja todettiin, että työllistyneiden laskennassa yrittäjät huomioidaan jo nyt kertoimella 2. Ehdotettiin, että kerroin voisi olla suurempikin. Todettiin keskusteluissa myös nykymittarin ongelmia, kuten ulkomaille työllistyneiden huomiotta jääminen tiedonkeruun rajoituksista johtuen. Todettiin myös, että näiden tilastotietojen valmistumisaikataulua olisi tarpeen nopeuttaa.

Laadullisen työllistymisen tilastoinnin kehittämistä uraseurannan avulla kannatettiin, mutta samalla mahdollisen tulevaisuuden rahoitusmallikytkennän osalta arveluttavana pidettiin kyselyn kattavuutta, kerättävän tiedon relevanssia sekä tiedonkeruun kustannustehokkuutta.

Tutkintojen osat, erikoistumiskoulutukset

Todettiin, että tutkinnon osien määrittelyn on oltava selkeä ja yhteistyön muodot on tarkennettava. Keskusteltiin avoimen ammattikorkeakoulu-opetuksen merkityksestä. Opintopolku –ajattelu vaikuttaa sen merkitystä lisäävästi. Toisaalta erikoistumiskoulutukset voivat vaikuttaa toiseen suuntaan. Avoimen ammattikorkeakoulu-opetuksen suuresta merkityksestä johtuen sen tulisi näkyä myös rahoitustekijän nimessä. Yhteistyösopimusten pohjalta suoritettujen opintopisteiden osalta pidettiin hyvänä, että ”tuottaja” saa yhteistyösopimusten pohjalta syntyneiden opintojen opintopisteet ja ”luovuttaja” 55

opintopistettä suorittaneiden kriteerin mukaiset opintopisteet. Kaksinkertaisten pisteiden saaminen ei ole hyväksyttävää. Pidettiin hyvänä, että yhteistyösopimusten opintopisteet ilmoitetaan erikseen. Ehdotettujen muutosten nähtiin tukevan elinikäistä oppimista.

Kansainvälinen opiskelijavaihto

Kansainvälisen vaihdon osalta pidettiin hyvänä siirtymistä opintopistemäärien mittaamiseen. Muutoksen oletettiin johtavan siihen toivottavaan kehitykseen, että kansainvälisiä kumppaneita mietitään tarkemmin. Todettiin, että kansainvälistä opiskelijavaihtoa koskevien kriteereiden tulee olla samat molemmilla korkeakoulusektoreilla. Harjoittelun mukaan ottamista vaihtoon pidettiin hyvänä. Toivottiin tiedonkeruun ohjeistusta tarkennettavan erityisesti harjoittelun kohdalla vastinorganisaation osalta. Nykyistä 3 kk:n rajaa vaihdoissa ei pidetty tarkoituksenmukaisena. Tiedonkeruun määritelmiin liittyen nostettiin myös esiin kysymys esimerkiksi ulkomaisen korkeakoulun verkko-opintojen suorittamisesta paikasta riippumatta. Pohdittiin rahoitustekijän kytkentää tki-osion henkilöstöliikkuvuuteen, jossa kriteerit ovat erilaiset (opiskeluvaihdossa on partneri, toisin kuin henkilöstövaihdossa).

Toivottiin syvempään kansainvälistymiseen kannustavia elementtejä sekä opiskelijoita että henkilöstöä koskien; esimerkkeinä joint degrees ja kansainväliset opettajat ja tki-toimijat.

Koulutuksen kokonaisuus

Kokonaisuutena katsoen esitettyä kokonaisuutta pidettiin hyvänä eikä esimerkiksi tutkintojen osat ja erikoistumiskoulutukset -osion sisälle haluttu korvamerkintöjä. Sen sijaan nähtiin tärkeänä mahdollisuus korkeakoulukohtaisiin ratkaisuihin, minkä ehdotettu könttäsomma mahdollistaa. Ko. rahoitustekijän osuuden lisääminen rahoitusmallissa nähtiin perusteltuna.

Toivottiin, että digitalisaatio voitaisiin ottaa huomioon koulutuksen rahoitusindikaattoreissa.

TKI-toiminta

Henkilöstöliikkuvuus

Muutetaan indikaattori siten, että entisen viiden vuorokauden sijaan mitataan yhden vuorokauden pituiset liikkuvuusjaksot. Yksi vuorokausi on yksi piste.

Suurin osa osallistujista kannatti muutosta. Muutosta pidettiin hyvänä sen vuoksi, että erilaiset kikkailun mahdollisuudet vähenisivät paljon eikä kolmen- ja neljän päivän pituisia jaksoja tarvitsisi ”venyttää” viiteen päivään. Viiden päivän rajoitusta kuvattiin yleisesti väkivaltaiseksi ja kikkailuun kannustavaksi.

Keskustelua käytiin siitä, tulisiko mittariin asettaa joku yläraja, vai onko tarkoituksenmukaista että 365 päivää kestävä liikkuvuusjakso palkitaan yhtä monella pisteellä. Samaten keskusteltiin siitä, onko yhden henkilön pitkä liikkuvuusjakso arvokkaampi kuin kymmenen hengen kahden päivän reissu. Samaten todettiin että pidempiä liikkuvuusjaksoja tuetaan jo muiden instrumenttien (mm. Erasmus+) toimesta, onko tarkoituksenmukaista että tulee lisää kannustimia?

Todettiin myös se, että vaihtojaksoihin tulisi saada intensiteettiä, tiiviisiin kumppanuussuhteisiin ei aina päästä nykytuotoisten jaksosten kautta. Ammattikorkeakoulujärjestelmää kehittäessä oli tarve ja

kannustimia kansainväliseen yhteistyöhön, nyt olisi kuitenkin jo aika siirtyä eteenpäin ja syventää kv-toimintaa mm. yhteisillä opseilla ja tki-toiminnan yhteistyöllä.

Kaisu Piironen esitteli tarkennusehdotuksia vanhaan määritelmään:

Opettaja- ja henkilöstöliikkuvuuksissa kerätään tiedot sekä ammattikorkeakoulun henkilökunnan vierailuista ulkomaille sekä ulkomaalaisista korkeakouluista Suomeen tehtävistä opettaja- tai asiantuntijavierailuista. Vierailuksi lasketaan vain tutkimus- tai asiantuntijatyötä tai opetusta sisältävät vierailut. Esimerkiksi pelkkää konferenssiosallistumista ei lasketa vierailuksi.

täydennettäisiin seuraavasti:

Erilaiset ulkomaille suuntautuvat organisaatioiden sisäiseen kehittämiseen ja työhyvinvointiin keskittyvät liikkuvuusjaksot jätetään tiedonkeruun ulkopuolelle. Lisäksi vastaanottajatahona tai kutsujana tulee olla toinen korkeakoulu, oppilaitos, tiedelaitos, kolmannen sektorin toimija tai yritys.

Lisämääryksiä pidettiin toisaalta hyvinä, mutta samanaikaisesti pelättiin niiden lisäävän tulkinnan mahdollisuuksia. Todettiin ettei epävirallisia liikkuvuusjaksoja kannata rajata ulkopuolelle, sillä usein ne ovat alkusykyäkin tulevalle yhteistyölle. Samaten keskustelussa todettiin, ettei pelkkää sisäistä kehittämistä kannata rajata määritelmän ulkopuolelle. Yleisemmin käytiin keskustelua siitä, että pitäisi luottaa ammattikorkeakoulujen toimintaan ja sen eettisyyteen. Toisaalta yksittäisissä kommentteissa pohdittiin sitä, olisiko mahdollisuutta periä rahoja takaisin tilanteessa jossa liikkuvuusjakson sisältö ei olisi rahoituksen arvoista. Todettiin myös, että tiedonkeruun kannalta sisällölliset määritelmät ovat vaikeita, henkilöstö- tai matkajärjestelmistä ei aina saa laadullista tietoa liikkuvuusjakson sisällöistä.

Avoimia kysymyksiä:

- Tuleeko koulutusvientihankkeissa tapahtunut liikkuvuus myös mittariin?
- Onko kv-liikkuvuus ylipäänsä hyvä tki-toiminnan mittari? Voisiko ajatella että mittariin laskettaisiin ainoastaan tki-henkilöstön liikkuvuus, nykymuotoiseen opetushenkilöstön liikkuvuuteen on muita instrumentteja.
- Poliittikatavoite indikaattorin takana – onko tarkoituksena että liikkuvuutta vai liikkuvuuden vaikuttavuutta lisätään?
- Tuleeko rajata opintovapaalla, osittaisella opintovapaalla tai vuorotteluvapaalla olevat, ulkomailla oleskelevat henkilöt pois?
- Mitä tapahtuisi jos mittari jäisi kokonaan pois, vähenisikö liikkuvuus?

Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ja leikkurit

Kysymys leikkureista jakoi keskustelijat kahteen leiriin. Osa keskustelijoista totesi, ettei leikkureille ole mitään syytä tilanteessa, jossa ylemmät amk-tutkinnot vielä etsivät paikkaansa ja toiminta on käynnistymässä. Usein viitattiin KT2020-selvitykseen ja siinä esitettyihin yamk-tutkintojen lisästarpeisiin. Samaten todettiin että tilanteessa, jossa koulutusvirtojen toimintaa (kuinka paljon yliopistokoulutuksesta siirrytään yamk-puolelle) ei vielä osata ennustaa olisi leikkureiden asentaminen hätiköityä. Muutamissa kommentteissa todettiin että leikkureita voidaan ajatella myöhemmin, muttei vielä tulevalta rahoituskaudella. Leikkureita vastustettiin myös yamk-tutkintojen vahvalla työelämäsidoksella ja aluevaikuttavuudella. Lisäksi todettiin, että leikkureiden puuttuminen takaa sen, että amkeilla on pelivaraa

yamk-koulutuksen suhteen. Tosin todettiin myös, että pelivara paikkakunnilla joissa on myös yliopisto, on pienempi.

Leikkureiden kannattajat totesivat että yhtenäisyyden vuoksi (amk-tutkintoihin tulevat leikkurit) myös yamk-tutkintoihin pitäisi saada leikkuri. Samaten todettiin että leikkureiden (=kokoa rajaavien toiminnallisuuksien) puute voisi ohjata yamk-koulutuksen kasaantumisen jollekin tietylle ammattikorkeakoululle. Kukaan ei kuitenkaan kannattanut yamk-leikkuria koulutusalaakohtaisesti, vaan ammattikorkeakoulutaso nähtiin järkevänä. Leikkureita pidettiin laadun turvaajana ja nähtiin että niiden käyttöönotto olisi amk-kentän etu. Todettiin myös että leikkurit voitaisiin ottaa, mutta asettaa ne heijastamaan KT2020-tavoitteita eli korkealle.

Kommenteissa tuli ilmi se, että resurssien pienentyessä olisi hyvä selvittää yamk-opintojen ja avoimen ammattikorkeakoulutuksen ja erikoistumisopintojen yhteistyömahdollisuudet. Yleisemmin käytiin runsaasti keskustelua siitä, että tulisiko yamk-tutkintojen osuutta rahoitusmallissa kasvattaa tilanteessa, jossa niiden määrää ollaan runsaasti lisäämässä. Rahoitusta ei haluttaisi ottaa tki-osuuden sisältä, vaan esimerkiksi strategiarahoituksesta. Puheenjohtaja toi usein esiin sen, että yamk-tutkinnoista saatu osuus rahoitusmallissa on jatkuvasti pienentynyt ja keskusteluissa pohdittiin onko yliopistojen maisteritutkintojen rahoitus pienentynyt samassa suhteessa. Lisäksi todettiin että yamk-tutkintojen rahoitusosuus mallissa oltiin päätetty ennen kuin KT2020-tavoitteissa esiin tullut tutkintojen määrän raju kasvu tiedettiin. Yksittäisessä kommentissa todettiin myös se, että nykyisin yamk-tutkinnoista saatava (n. 16 000 €) on kohtuullinen korvaus, sillä yamk-tutkinto on nopea suorittaa – se, että tutkintoja suoritetaan kertoo siitä että niitä kannattaa suorittaa.

Kysymyksiä:

- lukukausimaksukokeilut ja koulutusvienti suhteessa leikkureihin – lasketaanko tutkintokertymään?
- kuinka OKM varmistaa yamk-tutkintojen laadun säilymisen tilanteessa, jossa koulutusvolyymit kaksinkertaistuvat?
- Ylempien amk-tutkintojen lisääntyminen aiheuttaa paineita rahoituksen kasvamiselle, voisiko ajatella että lisärahoitusta otettaisiin strategiarahoituksesta tai amk-tutkintojen puolelta?

TKI-toiminnan kokonaisuus ja muut kommentit

Kokonaisuutta pidettiin yleisesti toimivana, mutta todettiin että harvat kokonaisuuden mittareista puhtaasti kuvasivat tki-toimintaa ja että esim. varsinaista aluevaikuttavuusmittaria ei ole laisinkaan. Odotuksissa oli yleisesti taloudellisesti vaikeat ajat (mm. Tekes-rahoituksen tuleva pienentyminen)

Esitettiin, että tiedonkeruun rinnalle voisi tuoda rinnakkaistiedonkeruun esim. kansainvälisistä hankkeista tai asiakasrahoitusosuuksista ja käyttää näitä tietoja myöhemmillä rahoituskierroksilla.

Käytiin yleistä keskustelua siitä, että ulkopuolisen rahoituksen jakautuminen on alueellisesti epäreilua (ESR-rahoitus, Tekesin aluerahoitus, yritysrahoitus). Ehdotettiin että rahoitusmalliin otettaisiin vain kaikille aidosti avoimet rahoituslähteet – näistä ei löytynyt yksiselitteistä listaa. Todettiin että tilanne on polarisoitunut rajusti mm. Lapin amk:n ja Metropolian välillä. Toisaalta todettiin että alueelliset erot näkyvät myös muissa mittareissa (esim. työllistyminen), eikä asialle voi tehdä mitään. Pohdittiin kuitenkin sitä, pitäisikö ulkopuolisen rahoituksen osuutta pienentää alueelliset erojen vuoksi, ja lisätä sillä osuudella yamk-tutkintojen osuutta rahoitusmallissa.

Käytiin keskustelua julkaisutoiminnan mittareista ja siitä onko nykymittari toimiva kun julkaisutyyppeiden välillä ei ole painotuksia. Asiasta oli monta mielipidettä, mutta aluevaikuttavuutta ja julkaisemista suurelle yleisölle tarkoitetuissa julkaisuissa (julkaisutyyppi E) pidettiin hyvänä. Peräänkuulutettiin laadullista keskustelua julkaisutoiminnasta, nyt yhtä arvokasta kirjoittaa kahdeksan artikkelia paikallislehteen kuin kahdeksan monografiaa. Leikiteltiin ajatuksella palkata työtön toimittaja vuorotteluvapaan sijaiseksi – ainoana työtehtävänä julkaisujen tehtaileminen. Pidettiin kuitenkin hyvänä sitä, että amk-sektorilla on eri tavoin toimiva julkaisumittari kuin yo-puolella.

Korkeakoulu sekä tutkimus- ja kehittämisselityöpolitiikan tavoitteet (strategiarahoitus)

Strategiarahoituksen osuus 6 % koettiin keskustelujen perusteella hyväksyttäväksi tasoksi. Sen kasvattamista tästä tasosta ei kukaan esittänyt.

Strategiarahoituksen tavoitteista keskusteltaessa tuli esiin seuraava tavoitteet:

Strategiarahoituksen tulisi edistää:

- valtakunnallisten korkeakoulupoliittisten tavoitteiden toteuttamista
 - o mukaan lukien rakenteellisen kehittämisen edistäminen
- AMKn omien alueen tarpeista lähtevien strategisten tavoitteiden toteuttamista
- Ammattikorkeakoulujen omien strategisten tavoitteiden toteuttamista

1. Varsinainen strateginen rahoitus

Strategiarahoituksen jakoperusteiden tulee olla

- oikeudenmukaisia
- läpinäkyviä (perusteet julkaistaan myös muille AMKeille)
- strategiarahoituksen tulee olla pitkäjänteistä

Strategiarahoitus on kytkettävä aidosti AMK:n strategiavalintojen toteuttamiseen, kuten valtakunnallisten tavoitteiden sekä AMK:n omien alueellisten tavoitteiden toteuttamiseen. Jonkin verran erilaisia näkemyksiä oli siitä, miten nämä painottuvat, jos valtakunnalliset, alueelliset ja AMK:n omat tavoitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia. Kysymykseksi nostettiin, onko OKM:n näkökulmasta parempia ja huonompia strategioita.

Pitää tietää, että toimimalla näin rahoitus tulee olemaan kunnossa. Näin mahdollistetaan toiminnan pitkäjänteinen kehittäminen.

Keskustelussa esitettiin, että miten voidaan AMK:jen erilaisia strategioita verrata keskenään ja mitata vertailukelpoisilla mittareilla? (joku vertasi tätä siihen, että miten mitataan verrataan kananmunien laatua ja tuoreutta metreihin)

Strategiarahoituksen vakaus ja ennustettavuus aiheuttivat paljon keskustelua.

- Esiin nousi mm. kysymys strategiarahoituksen vaihtelusta. Voiko se vaihdella vuositasolla 0-100% yksittäisen AMKin kohdalla? Näin suuri vaihtelu saattaisi olla todella kriittistä AMK:lle, jos sopimuskausien vaihtuessa rahoitus merkittävästi putoaa.
- Kun rahoitus sovitaan nelivuotiskaudelle, tarvitseeko silloin tietää kaikki tarpeet joita nelivuotiskaudella voi ilmetä. Pitäisikö strategiarahoituksen jakamiseen olla myös esim. jokin vuosittainen mekanismi. Neljä vuotta koettiin liian pitkäksi ajaksi odottaa uusien rahoitusavausten tekemistä.
- Esiin nousi myös ajatus siitä, että strategiaraha olisi osittain ns. perusrahoitusta, joka ainakin lähes varmasti olisi käytettävissä AMKin strategisten kehittämiskohteiden toteuttamiseen.
- Pitäisikö rahoituksen myöntämisen kriteereiden toteutumista seurata? Ja miten toimitaan jos AMK ei käytä rahaa sovittuun toimintaan tai ei saavuta sovittuja kehittämistavoitteita? Pitäisikö olla myös välitavoitteita esim. nelivuotisten rahoitusten osalla?

Miten AMK-järjestelmää kehitetään, jos ei ole strategista rahoitusta? Silloin jäisi kehittäminen AMKien omien strategioiden ja autonomisen päätöksenteon vastuulle.

Strategiarahoituksen osalta tärkeäksi todettiin, että sen avulla on mahdollisuus katsoa eteenpäin, profiloitua, hakea alueellisia merkityksiä ja painopisteitä.

Keskusteluissa todettiin myös, että uudelleensuuntaamisen mahdollisuutta on voitava tukea. Keskustelussa esitettiin, että tämän varsinaisen strategisen rahoituksen osuuden nimi tulisi olla 'muutosrahoitus'. Tämä korostaisi rahoituksen kehittämiseen tähtäävää luonnetta.

Esiin nousi myös ehdotus strategiarahoituksen osuuden pienentämisestä siirtämällä jokin osa YAMK-tutkintojen rahoituksen lisäämiseen.

Tulisiko strategia rahoituksen tukea esim. korkeakoulujen yhteisiä koulutus ja TKI-toteutuksia? (Nämä kait todellisuudessa olisivat noita em. strategisia OKM/AMK kesken sovittuja rahoitettavia tavoitteita.)

Kalliit ja harvinaiset koulutukset

Esityksessä olevia koulutuksia pidettiin yleisesti ottaen ns. kalliina koulutuksina. Lisäksi esitettiin mukaan otettavaksi SOTE-alan kalliita erityiskoulutuksia, samoin kuin joitakin luonnonvara-alan koulutuksia.

Kritiikkiä esitettiin sille miksi jotkin alat ovat kalliita. Osa on kalliita vain historian painolastista tai pitkään totutuista tavoista ja aikaisemmasta korkeammasta resurssoinnista johtuen.

Alakohtaisen tekijän osalta kysyttiin, että miten tätä listaa on tarkoitus päivittää?

- Miten seurataan kalliiden koulutusten kustannuskehitystä?
- Miten listalta poistetaan koulutuksia ja miten sinne niitä mahdollisesti lisätään?
- Seurataanko kaikkien koulutusten kustannuksia samalla tavalla ja päätetään sitten milloin ne täyttävät nämä kalliiden koulutusten ehdot?
- Miten rahoitetaan mahdollisesti tarvittavien uusien koulutusten kehittäminen?

Keskusteluissa tuli esiin, että kalliiden koulutusten rahoitus ei oikeastaan ole strategista rahoitusta, vaan lähinnä se kuuluisi koulutusosuuteen. (Totesimme kuitenkin, että joustavimmaksi sen ehdot olisi mahdollista rakentaa juuri strategiarahoitusosuudessa.)

Keskustelussa tuli esiin myös koulutusala-kohtaisten rahoituskertoimien poistumisen vaikutus. Useassa puheenvuorossa kritisoitiin, että uusi järjestelmä heikentää selkeästi mm. tekniikan koulutuksen asemaa. Erityisesti tekniikassa tarvitaan kalliita TKI- ja oppimisympäristöjä. Lisäksi tuotiin esiin, että tekniikan alalle on selvästi ongelmallisempaa rekrytoida osaajia ja heidän palkkavaatimuksensa ovat selvästi korkeampia kuin useimmilla muilla aloilla.